

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

**Rješenje o odbijanju Zahtjeva za pojedinačno izuzeće Odluke od zabrane
podnesen od strane Udruge Kozmodet**

Sarajevo
prosinac 2012. godine

Broj: 02-26-4-012-13-II/12
Sarajevo: 20.12.2012. godine

Na temelju čl. 25. i 42. stavak (2), a u svezi s člankom 4. stavak (3) i člankom 5. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke Udruženja Kozmodet da razvija i provodi PREP-P-WB Projekt na teritoriji Bosne i Hercegovine, podnesenog od strane gospodarskog subjekta Udruga Kozmodet – Udruga proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, putem punomoćnika, odvejtника Nihada Sijerčića, Trg Djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo, koji je zaprimljen dana 12.09.2012. godine pod brojem: 02-26-4-012-II/12, Konkurencijsko vijeće na 49. (četrdesetdevetj) sjednici održanoj dana 20.12.2012. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Odbija se se Zahtjev za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke Udruge Kozmodet od 16.07.2012. godine da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekt na teritoriji Bosne i Hercegovine, podnesen od strane Udruge Kozmodet – Udruga proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, kao neutemeljen.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 12.09.2012.godine pod brojem: 02-26-4-012-II/12 zaprimilo Zahtjev za pojedinačno izuzeće od zabrane (dalje u tekstu: Zahtjev) Odluke Udruge Kozmodet da razvija i provodi PREP-P-WB Projekt na teritoriji Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Odluka), u svezi s člankom 4. stavak (3) i članka 5. Zakona o konkurenciji (dalje u tekstu: Zakon).

Zahtjev je podnesen od strane Udruge Kozmodet – Udruga proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija (dalje u tekstu: Podnositelj zahtjeva ili Udruženje Kozmodet) putem punomoćnika, odvjetnika Nihada Sijerčića, Trg Djece Sarajeva 1, 71 000 Sarajevo .

Podnositelj zahtjeva je dana 14.09.2012. godine podneskom broj 02-26-4-012-1-II/12, dana 19.10.2012. godine, podneskom broj 02-26-4-012-2-II/12 i dana 01.11.2012. godine podneskom broj 02-26-3-012-3-II/12, dostavio dopune Zahtjeva.

Konkurencijsko vijeće je zatražilo dopunu predmetnog Zahtjeva dana 20.11.2012. godine aktom broj: 02-26-3-012-11-II/12 na koji je Podnositelj zahtjeva odgovorio dopunom dana 06.12.2012. godine aktom broj: 02-26-3-012-12-II/12.

Nakon kompletiranja predmetnog zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 29. stavak (3), dana 06.11.2012. godine, pod brojem 02-26-4-012-4-II/12 izdalo Potvrdu o potpunom i urednom Zahtjevu.

Analizirajući Zahtjev i dokumentaciju koju je Podnositelj zahtjeva dostavio uz isti, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi pojedinačno izuzeće Odluke koje Podnositelj zahtjeva traži, te je na 46. (četrdesetšestoj) sjednici održanoj dana 06.11.2012. godine donijelo, sukladno članku 32. stavak (2) Zakona, Zaključak o pokretanju postupka (dalje u tekstu: Zaključak) radi utvrđivanja pojedinačnog izuzeća od zabrane Odluke.

Sukladno članku 33. stavak (1) Zakona Konkurencijsko vijeće je dana 08.11.2012. godine aktom broj: 02-26-4-012-10-II/12 dostavilo Zaključak Podnositelju zahtjeva.

Zahtjev za pokretanje postupka

Podnositelj zahtjeva u istom opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su ga navele podnijeti Zahtjeva i uglavnom navodi sljedeće:

- da se predmetni Zahtjev odnosi na Odluku Udruge Kozmodet da razvija i sprovodi PREP-P-WB Projekt (u daljem tekstu: Odluku) na teritoriji Bosne i Hercegovine u cilju uvođenja nove kategorije proizvoda, odnosno kompaktnih deterdženata. Odluka je donesena dana 16.07.2012. godine od strane Upravnog odbora Udruge Kozmodet i to sa odložnim dejstvom tako da će stupiti na snagu u slučaju pozitivne odluke Konkurencijskog vijeća. Sukladno tome, nova kategorija proizvoda neće biti plasirana na tržište sve do pozitivne odluke Konkurencijskog vijeća;
- da bi u PREP-P-WB Projektu (dalje u tekstu: Projekt), za sada, inicijalno učestvovali gospodarski subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Poduzeće Beohemija d.o.o. Beograd, i Procter & Gamble Beograd, ali bi u kasnijim fazama bio otvoren i za sve druge gospodarske subjekte koji mu žele pristupiti;
- da se Projekt odnosi na zajednički nastup i postavljanje standarda radi razvoja i plasiranja na tržište nove kategorije proizvoda, kompaktnih deterdženata, u cilju ostvarivanja brojnih ekoloških ušteda i pogodnosti za životnu sredinu. Formule za nove proizvode razvijali bi samostalno gospodarski subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd, a sam Projekt bi se marketinški i idejno razvijao pod okriljem Udruge Kozmodet;
- da Odluka predstavlja okvir za gospodarske subjekte Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd kojim se uspostavljaju osnovni pravci i ciljevi istraživanja i razvoja deterdženata ograničeni na unapređivanje životne sredine i edukaciju potrošača;
- da Projekt teži ostvariti ciljeve u oblasti održive proizvodnje, smanjenja ekološki negativnih utjecaja koje stvara sektor deterdženata za pranje kao i u oblasti održive potrošnje, ohrabriti potrošače da dodatno promijene svoje navike prilikom korištenja proizvoda kako bi smanjili uporabu proizvoda i energiju koja se troši, a samim tim i troškove;
- da učesnici neće razvijati odgovarajuće formule, procese niti samu proizvodnju proizvoda zajednički, već pojedinačno (svaka kompanija će neovisno proizvoditi deterdžente svog brenda), sa ciljem da uvedu na tržište Bosne i Hercegovine novu kategoriju proizvoda iz okvira svojih skupina i da zajedničkim nastupom podijele troškove marketinške kampanje i edukacije potrošača;
- da Odluka ne predviđa da članovi udruge Kozmodet utvrđuju cijene, dijele tržišta, razmjenjuju nedozvoljene informacije ili, obzirom na otvorenost Projekta za pristupanje svih zainteresiranih strana, na bilo koji drugi način ograniče ili utječu na stanje i intenzitet konkurencije na mjerodavnom tržištu. Sukladno navedenom, stav Podnositelja zahtjeva je da Odluka nema ni za cilj niti za posljedicu značajno ograničavanje, narušavanje ili sprječavanje konkurencije na mjerodavnom tržištu;
- da ostvarivanje učinaka zaštite životne sredine i održive potrošnje, koje provedba Projekta podrazumijeva, zahtijeva zajedničku marketinšku kampanju čije troškove navedena tri gospodarska subjekta snose na transparentan i pravičan način, u okviru posebnog proračuna koji je formiran u Kozmodetu, za svrhu ovog Projekta. Zajednička kampanja neće biti usmjerena na

određeni pojedinačni brend, već na propagiranje pogodnosti samog Projekta za životnu sredinu i održiv razvoj, kao i društveno odgovornu ulogu Podnositelja zahtjeva i članica Projekta;

- (..)*¹;
- da će ovaj standard biti otvoren za sve proizvođače deterdženata i njegova provedba bi uvela na tržište Bosne i Hercegovine novu kategoriju proizvoda, sa različitim karakteristikama u ovisnosti od formule i strategije svakog pojedinačnog proizvođača. Istim se neće umanjiti konkurencija među proizvođačima, koji će se i dalje nadmetati u pogledu troškova, kvalitete, marketinga i cijena u okviru ove nove kategorije proizvoda.

U Zahtjevu se navodi da Kozmodet smatra da Odluka po svojoj prirodi ne dovodi do bitnog sprječavanja, ograničavanja i narušavanja konkurencije na mjerodavnom tržištu i da kao takva ne predstavlja zabranjeni sporazum, ali se Zahtjev podnosi iz predostrožnosti.

Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće je analizom dostavljene dokumentacije od strane Podnositelja zahtjeva utvrdilo sljedeće:

- Odluku da razvija i provodi PREP-P-WB Projekt je donijela Udruga Kozmodet, udruga gospodarskih društava koja se bave proizvodnjom, distribuiranjem i prodajom kozmetike i deterdženata;
- Gospodarski subjekt Kozmodet – Udruga proizvođača i uvoznika deterdženata i kozmetičkih proizvoda, Stevana Markovića 8/III, Beograd-Zemun, Republika Srbija, je utemeljen 14. siječnja 2010. godine i registriran u Agenciji za gospodarske registre Republike Srbije pod matičnim brojem 28019351;
- Kozmodet je udruga gospodarskih subjekata koji se bave proizvodnjom, distribuiranjem i prodajom kozmetike i deterdženata čije je registrirano djelovanje djelatnost ostalih organizacija na temelju učlanjenja;
- (..);
- Jedan od osnovnih ciljeva Udruge Kozmodet je unapređenje i razvoj poslovanja u ovoj oblasti, uvođenje europskih standarda na tržište Srbije i druga tržišta u regiji, unapređenje i podržavanje lojalne konkurencije na tržištu i podsticanje konstruktivnog dijaloga između kompanija-članica i relevantnih institucija;
- Odluka se odnosi na zajednički nastup i postavljanje standarda radi razvoja i plasiranja na tržište nove kategorije proizvoda, kompaktnih deterdženata, u cilju ostvarivanja brojnih ekoloških ušteda i pogodnosti po životnu sredinu;
- Formule za nove proizvode bi razvijali samostalno gospodarski subjekti Henkel Srbija d.o.o. Beograd, Beohemija d.o.o. Beograd i Procter & Gamble Beograd, a sam Projekt bi se marketinški i idejno razvijao pod okriljem Udruge Kozmodet. U kasnijim fazama Projekt bi bio otvoren i za sve druge gospodarske subjekte koji mu žele pristupiti;
- Predmet Odluke predstavlja razvoj Projekta na teritoriji Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova i Makedonije, a odnosi se na provođenje „Projekta učinkovitosti resursa proizvoda“ u državama zapadnog Balkana koji teži ostvariti ciljeve u oblasti održive proizvodnje, smanjiti ekoloških negativnih utjecaja koje stvara sektor deterdženata za veš kao i u oblasti održive potrošnje, ohrabriti potrošače da dodatno promijene svoje navike prilikom korištenja proizvoda kako bi smanjili upotrebu proizvoda i energiju koja se troši, a samim tim i troškove;

¹ (..) Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

- Komisija za zaštitu konkurencije Republike Srbije je donijela Zaključak broj: 4/0-03-534/2012-4 dana 08.10.2012. godine kojim se odbacuje Zahtjev Udruženja Kozmodet za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke na teritoriji Republike Srbije iz razloga što Odluka ne predstavlja restriktivni sporazum u smislu Zakona o zaštiti konkurencije Republike Srbije;
- Uprava za zaštitu konkurencije Crne Gore je donijela Zaključak broj: 02-UP-I-22/6-12 dana 24.10.2012. godine kojim se odbacuje Zahtjev Udruženja Kozmodet za pojedinačno izuzeće od zabrane Odluke iz razloga što Odluka ne predstavlja zabranjeni sporazum u smislu Zakona o zaštiti konkurencije Crne Gore;
- Odluka je ograničena na dva cilja i to: kreiranje okvirnog plana za razvoj i plasman na tržište optimizirane formule koja omogućava potrošačima da po manjim preporučenim dozama dostignu ekvivalentne rezultate količine opranog veša i zajedničku sektorsku kampanju, odnosno komunikaciju korisnicima na koji način da najbolje dostignu željena unapređenja održivosti podsticanjem ispravne uporabe proizvoda;
- Ostvarivanje efekata zaštite životne sredine i održive potrošnje, koje provedba Projekta podrazumijeva, nužno zahtijeva i zajedničku marketinšku kampanju. Troškove zajedničke marketinške kampanje učesnici snose na transparentan i pravičan način, u okviru posebnog proračuna formiranog unutar Udruge Kozmodet, a za svrhu Projekta;
- Udruga Kozmodet na ovaj način želi podijeliti rizik razvoja i uvođenja nove kategorije proizvoda sa i među učesnicima u Projektu, ostvariti značajne uštede troškova i povećanje efikasnosti (naročito marketinških aktivnosti) vezano za Projekt, povećati ulaganja u sam Projekat okupljanjem pojedinačnih kompanija, omogućiti učesnicama udružiti svoj *know-how*, povećati kvalitetu Projekta, kao i što prije plasirati novu kategoriju proizvoda na tržište;
- Zajednička kampanja neće biti usmjerena na određeni pojedinačni brend, već na propagiranje pogodnosti samog Projekta za životnu sredinu i održiv razvoj, kao i društveno odgovornu ulogu Podnositelja zahtjeva i učesnika u Projektu;
- Odlukom se ne omogućava okvir za dogovaranje o cijenama ili drugim uvjetima trgovine, podjelu tržišta, ograničavanje tehničkog razvoja ili ulaganja, primjenu neujednačenih uvjeta poslovanja u odnosu na različite učesnike, nedozvoljenu razmjenu informacija niti bilo koje drugo postupanje koje bi za posljedicu imalo narušavanje prava konkurencije.

Članak 4. Zakona određuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na :

- a) izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora opskrbe;
- d) primjenu različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje prihvatiti dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi sa predmetnim poslom.

Članak 5. Zakona određuje da Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma iz članka 4. stavak (1) ovog Zakona, ako sporazum ispunjava uvjete iz članka 4. stavak (3) Zakona.

Analizom Odluke zaključeno je da ista ne sadrži odredbe kojim bi se izravno ili neizravno utvrđivale kupovne i prodajne cijene, ograničavala ili kontrolirala proizvodnja, tržište, tehnički razvoj ili ulaganje,

primjenjivali različiti uvjeti za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima ili nametali uvjeti koji po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi s predmetom sporazuma.

Iz svega navedenog proizilazi da Odluka ne sadrži restriktivne odredbe u smislu zakona te se ne može smatrati zabranjenim sporazumom u smislu članka 4. Zakona koji za posljedicu ima sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije.

Nakon sagledavanja svih relevantnih činjenica i dokaza, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovog Rješenja.

Administrativna pristojba

Podnositelj zahtjeva na ovo Rješenje, sukladno članku 2. tarifni broj 107. stavak 1) pod a) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06 i 18/11), je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 2.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Rješenja.

Predsjednica

Gordana Živković